

Имајући у виду бујицу лоших вести које недељама пристижу с Косова, једини пут напред је поновни покушај међународне заједнице да оствари политичко решење, овога пута директно с Београдом

Косово – какав хаос

Иако је зима и период је када се углавном ништа значајно не дешава, с Косова су током последњих недеља пристизале једна за другом само лоше вести. Најпре су избори имали толико неправилности и превара да је било потребно поновити их како би се ситуација поправила. Потом је уследио извештај Савета Европе (СЕ) с тврдњама да је косовско вођство било умешано у трговину органима и људима у периоду између 1999. и 2000.

Овај извештај је пропраћен још једним извештајем СЕ у којем се Косово критикује за пропуст да заштити сведоке ратних злочина. Европске и америчке присталице независности Косова се оптужује да су ова питања превидели зарад политичке стабилности. Као врхунац свега, политичко вођство Косова је покушало да дискредитује швајцарског истражиоца који је аутор извештаја о трговини људима етикетирајући извештај као пропаганду налик нацистичкој и да спроведе оно што је у „Вашингтон посту“ описано као „лов на вештице“ против Албанаца који су помагали истрагу.

Све ово се дешава у тренутку када Европска унија и УН спремно ишчекују да активно учествују у омогућавању разговора између Београда и Приштине који ће, како се неки надају, довести до преговора и евентуалног договора око преосталих политичких питања која блокирају напредак Косова. Мање од 40 одсто чланица УН је признало независност Косова, и поред недавне одлуке Катара (73. земља) да то учини. Пет чланица ЕУ истрајно одбијају да признају независност. Потпуно је јасно да ће Косово у фебруару дочекати трећу годишњицу сопственог проглашења независности као још увек недовршена држава. Такође се чини вероватним и да ће тај дан дочекати без владе или с владом озбиљно ослабљеном сталним оптужбама за корупцију и изборну превару, са скрпљеном коалицијом која можда неће успети да преживи изгласавање о неповерењу и вођством које ће тек неколико земаља, укључујући и при„јатеље“, бити вољне да прихвате. У овим условима, преговори о битним питањима вероватно неће бити

плодоносни, уколико до њих уопште дође.

Како је до свега овога уопште дошло? Појављују се четири разлога: одлука земаља квинте да крену с једностраним проглашењем независности без одобрења Савета безбедности УН, те да потом покушају да гурну УН по страни; ефикасност српске дипломатије да доведе у питање проглашење независности и да спречи даљи талас признавања; одбијање тврдолинијаша међу присталицама независности нарочито САД и Велике Британије да прихвате било какав вид компромиса с Београдом, док су истовремено подржали напоре Приштине да приморају косовске Србе на прихватање ситуације; и стратегија САД и ЕУ да док управљају и Унмиком и Еулексом удовоље косовским Албанцима с циљем одржавања „контроле” и стабилности.

„Независном” Косову је било допуштено да дође на свет са огромним проблемима политичким, економским и криминалним који су гурнути под тепих док су се земље квинте усмериле на покушаје вршења притиска на Србију како би она једноставно одустала од свог права на територију.

Било би исувише једноставно рећи да су напори САД и ЕУ да наметну жељени исход за Косово резултовали нежељеним исходом. Но, право питање сада је како кренути напред с Косовом које не само да је непотпуно, већ ће вероватно такво и остати на неодређено време, без политичког договора који би био прихватљив за обе стране и без туторства међународне заједнице за још дуги низ година. Чини се да постоји само један начин да међународна заједница још једном покуша да оствари политичко решење, овај пут директно с Београдом. Косовски Албанци не могу задржати свој крајњи циљ у потенцијалним истинским преговорима уколико наставе са максималистичким захтевима за целим Косовом, под њиховим условима. Заиста, њихови напори да искористе изазивање нестабилности на Косову или у региону, као средство за уцењивање приликом потенцијалних преговора, морају бити оштро ограничени. Шесточлана Контакт група сачињена од земаља квинте: САД, Велике Британије, Немачке, Италије и Француске, уз Русију требала би да сарађује с Београдом у налажењу политичког решења које прихвата независност Косова као чињеницу, али и које признаје српске интересе, укључујући економију и трговину, као и питања вис-à-вис Цркве и српске већине на северу. Овај хаос, какав је Косово постало, захтева нови приступ како би се отпочело с рашчишћавањем.

*Бивши амерички дипломата и представник мировних снага УН. Деловао је као део америчких напора за решавање сукоба у Анголи, Јужној Африци и Судану, те као директор Интерамеричких послова Националног савета за безбедност. Галучи је такође

члан Саветодавног одбора фонда ТрансКонфликт. Радио је као регионални представник УН у Митровици, на Косову, од јула 2005. до октобра 2008.

(Политика)